

Inici / Actualitat / La Veu dels Llibres

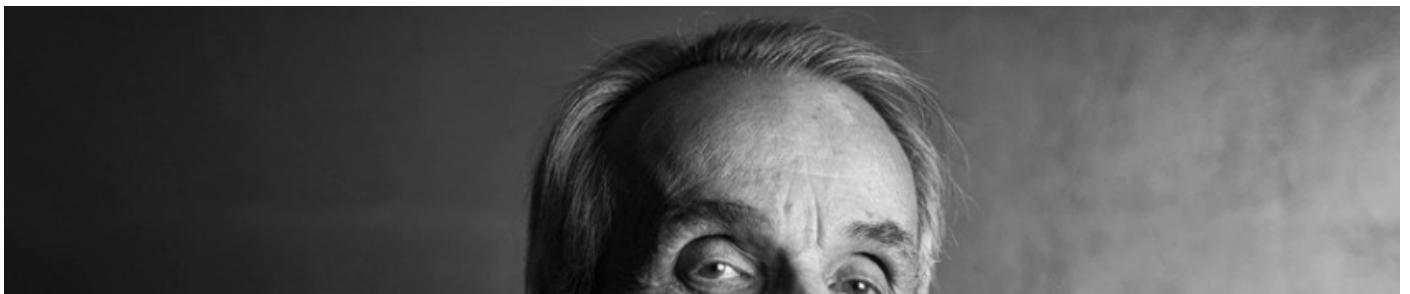
'Història del silenci. Del Renaixement als nostres dies', d'Alain Corbin

LA LLIBRERIA: ASSAIG

per Sebastià Carratalà

La Veu dels Llibres

Dissabte, 4 d'abril de 2020 a les 00:00h

NOSALTRES
LA VEU
Publicació de reflexió i activisme pel País Valencià

Alain Corbin | Jean Luc Bertini

Habitualment llegim envoltats de silenci per tal de copsar de manera clara, sense interferències, el sentit i la cadència dels mots i de les frases. No obstant això, en l'actualitat resulta molt difícil assolir l'absència de soroll absoluta fins i tot quan la cerquem. Hi ha llocs silenciosos, però sovint no els tenim a l'abast en el moment que ens agradaria, sobretot a les ciutats. Ara bé, en general, solem endinsar-nos en un text sense la presència de senyals auditius que ens pertorben i, a més, en una mudesa total: pronunciem les paraules mentalment i és aquesta dicció interior l'única que ens acompanya. Tanmateix, no sempre hem tendit al callament. De fet, la majoria de les persones grans encara xiuxiuegen. Són, potser, les últimes hereves d'una llarga tradició, vigent i amb molta força fins ben avançada l'Edat Mitjana, que no concebia la lectura sense la seua conversió en so.

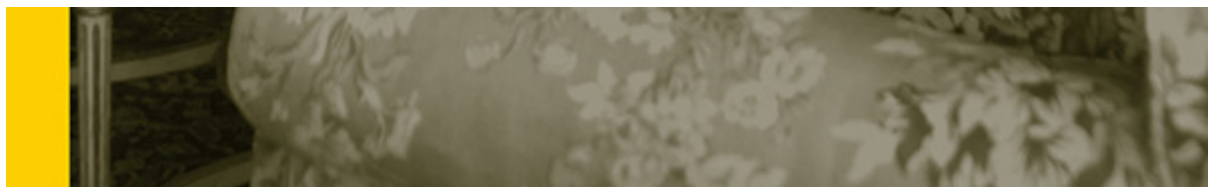
“Les profunditats i els matisos del silenci”. Un tema sobre el qual reflexiona l'autor en aquest assaig a través d'obres literàries que s'hi refereixen des de l'antiguitat clàssica.

Així, doncs, l'orientació que ha pres aquesta ocupació sembla que ha anat en sentit invers de l'adoptada en altres àmbits de la vida. Ara, “la por, o fins i tot, el pànic, suscitats pel silenci s'han intensificat”, afirma Alain Corbin tan bon punt comença *Història del silenci. Del Renaixement als nostres dies*. En el passat, al contrari, s'assaborien “les profunditats i els matisos del silenci”. Un tema sobre el qual reflexiona l'autor en aquest assaig a través d'obres literàries que s'hi refereixen des de l'antiguitat clàssica.

NOSALTRES
LA VEU
Publicació de reflexió i activisme pel País Valencià

Fragmenta Editorial (2019)

L'historiador francès, catedràtic emèrit de la universitat de La Sorbona, a París, un dels més traduïts arreu del món, ha analitzat en diverses publicacions l'evolució de les nostres sensacions –per exemple, les olfactivas, a *Le miasme et la jonquille: L'odorat et l'imaginaire social, XVIIIe-XIXe siècles* (1982), i les auditives, a *Les cloches de la terre* (1994); de la mirada envers l'entorn –*Le territoire du vide: L'occident et le désir du rivage (1750-1840)*, 1988 (en castellà: *El territorio del vacío. Occidente y la invención de la playa*, Mondadori, 1993)–, i de la visió del cos –segon volum d'*Histoire du corps*, 2005 (en castellà: *Història del cuerpo*, Taurus, 2005)–. Unes investigacions, en definitiva, sobre les transformacions de la sensibilitat que han fet que percebem les mateixes coses de forma diferent segons les èpoques i que expliquen determinats fenòmens socials a Europa.

Investigacions, en definitiva, sobre les transformacions de la sensibilitat que han fet que percebem les mateixes coses de forma diferent segons les èpoques i que expliquen determinats fenòmens socials a Europa.

Corbin parla, entre altres, del silenci i de la intimitat dels llocs; del silenci del desert i la seua estètica del sublim, també associada a la muntanya –Horace-Bénédict de Saussure, al seu *Viatge als Alps (1779-1796)*, exalta “el repòs i el profund silenci” de les altures, però admet sentir-se envaït per “una mena de terror”–; del silenci de la mar, que està en sintonia amb “la quietud rumiosa de l'univers” (Joseph Conrad, *La línia d'ombra*, 1916), i del silenci del bosc, on Victor Hugo aprecia a l'estiu el moment “en què el silenci dorm sobre el vellut de la molsa”. També del silenci d'algunes ciutats, com ara Bruges, una mica allunyades de les meridionals.

Així mateix, ens acosta a les recerques del silenci, que “han estat múltiples, antigues i universals, impregnant tota la història humana”. La meditació, l'*ars meditandi*, posem per cas, és una pràctica sobre la qual es va implantar la filosofia moral antiga, de Sèneca o de Marc Aureli. Una pràctica que va transmetre la tradició monàstica i que va eixir dels claustres al segle XVI. La popularització de l'*oratio interior* va aconseguir una

en el silenci”. No han sigut aquestes les úniques obres pictòriques considerades “fonts de silenci” en determinats períodes. Tampoc no oblida l'autor totes aquelles vies que s'han desenvolupat més enllà de l'esfera religiosa, com ara les de Henry David Thoreau quan es va instal·lar en una cabana al bell mig del camp a Walden (Massachusetts), on no se sentia res.

Amb tot, el silenci també és una obligació a les escoles, als instituts, a les esglésies, a l'exèrcit... i cal disciplina per tal que es mantinga. Una disciplina que, segons Michel Foucault, forma part de la "tecnologia dels enduriments" imposada en aquests centres. Tanmateix, dels inicis del segle XIX ençà, es constata que "ha tingut lloc un afebliment del nivell de tolerància al soroll i al xivarri, que s'ha superposat a tots aquests processos". Més encara hui en dia que, com adverteix Corbin, la permanent connexió i l'incessant flux de paraules ens porta a qüestionar el silenci.

Etiquetes

Assaig • La Llibreria

Més llegides

NOSALTRES
LA VEU
Publicació de reflexió i activisme pel País Valencià

2. La pandèmia si que enten de vulnerabilitats

3. Contagi o càstig

4. L'empobriment del País Valencià IV: PIB

